

Utrikes och inrikes trafik med fartyg

År och halvår 1999

TK0802

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Sjöfart

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA)

Kontaktperson: Lennart Thörn

Telefon: 08 - 506 206 81

Telefax: 08 - 506 206 10

e-post: lennart.thorn@sika-institute.se.

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB), MR/TRP,
701 89 Örebro

Kontaktperson: Margareta Södergren

Telefon: 019-17 63 02

Telefax: 019-17 65 69

e-post: margareta.sodergren@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 1992:889), statistikförordningen (SFS 1992:1668) och SIKA:s föreskrifter (SIKA-FS 1996:01).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

SIKA är registeransvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet.

A.9 EU-reglering

Eu-direktiv 95/64/EG om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss gäller för alla medlemsstater från den 1 januari

1997. Statistikdirektivet avser både inrikes och utrikes varutrafik till sjöss. Sverige har från och med årgång 1996 anpassat statistikinsamlingen till detta direktiv beroende på att Intrastat, underlag för utrikesdelens varutrafik har vissa kvalitetsbrister.

A.10 Syfte och historik

Statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser har publicerats sedan början av 1900-talet.

Från och med 1996 har statistiken om utrikes och inrikes trafik med fartyg anpassats till EU-direktiv avseende gods- och passagerarbefodran till sjöss. Syftet med undersökningen är att belysa inrikes och utrikes trafik med fartyg vad gäller såväl transporterade varor som passagerare.

Samtliga uppgifter till statistiken har från och med 1996 samlats in kvartalsvis från svenska hamnar och lastageplatser. Liknande undersökningar har tidigare genomförts årsvis.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut, särskilt vad gäller hamnarnas verksamhet.

Användarna är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. Vid trafik- och miljöplanering utgör sjötransporter viktiga inslag i samhällsdebatten.

För övrigt används statistiken av bl.a. transportnäringens branschorganisationer, SJ, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken omfattar fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningens objekt är "havsgående fartyg som anlöper svenska hamnar för lossning och/eller lastning". Uppgifterna lämnas vanligen per fartygsanlöp. Undersökningen genomförs enligt följande.

- Samtliga svenska hamnar och lastageplatser - rampopulation, ca 150 hamnar
- Enkätkonstruktion
- Utsändning av enkäter (blankett eller elektronisk enkät)
- Inflöde. Rapportering till SCB sker kvartalsvis
- Avregistrering
- Påminnelser
- Kodning
- Dataregistrering av blanketter samt inläsning av elektroniska enkäter
- Granskning, Validitetskontroller
- Eventuell återkontakt med uppgiftslämnaren
- Upprättning av materialet
- Tabeller
- Utvärdering/analys av resultaten
- Nyhetsmeddelande
- Statistisk rapport

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser har publicerats sedan början av 1900-talet. Före år 1960 genomfördes undersökningen av

Kommerskollegium och därefter av SCB. Sedan 1995 har SCB publicerat uppgifterna på uppdrag av SIKA.

Från och med 1996 har en ny statistik över utrikes och inrikes trafik med fartyg utarbetats enligt EU-direktiv, 95/64/EG.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken belyser fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste variablerna är transporterad godsmängd, antal fartyg, container med och utan last samt passagerare. Uppdelningar görs bl.a efter inrikes/utrikes fart och varugrupp.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningens objekt är fartyg som anlöper svenska hamnar och lastageplatser.

1.1.2 Variabler

Variabler

De viktigaste variablerna presenteras nedan.

Variabelförteckning för trafik:

<i>Variabel</i>	<i>Beskrivning</i>
HamnKod	<i>Locode</i> för redovisningshamnen
RedPer	Redovisningsperioden
Riktning	Huruvida fartyget ankommer eller avgår
Signal	Fartygets signal
FartNamn	Fartygets namn
BruttoDrakt	Bruttodräktighet
FartTyp	Fartygstyp
Flagg	Fartygets flagg
NarmKustKod	<i>MCA</i> för kuststräcka utanför EES som fartyget närmast ankom från / avgick till.
NarmHamnKod	<i>Locode</i> för hamn inom EES som fartyget närmast ankom från / närmast avgår till.
AntAnkAvg	Antal ankomster/avgångar som denna trafikering omfattar
UtlLast	Innehär fartyget vid ankomsten/avgången oupplossad last till/från utlandet.
TypFart	Typ av fart

Variabelförteckning för last

<i>Variabel</i>	<i>Beskrivning</i>
HamnKod	Locode för redovisningshamnen
RedPer	Redovisningsperioden
Riktning	Huruvida fartyget ankommer eller avgår
LastTyp	Lasttyp
VaruKod	Varukod för icke enhetsgods
TermKustKod	MCA för godsets ursprung/destinationskuststräcka utanför EES
TermHamnKod	Locode för godsets ursprung/destinationshamn inom EES
BruttoVikt	Godsets bruttovikt i ton
Transito	Därav transitogods
AntMedLast	Antal containrar eller mobila enheter med last
AntUtanLast	Antal containrar eller mobila enheter utan last
Ant Pass	Antalet personbilar, passagerarbussar eller passagerare (styrs av lasttyp)

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal och summa för godsmängd och transportarbete. Även medeltransportlängd redovisas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

De viktigaste indelningarna i redovisningen är:

- Hamn
- Transportområdesgrupper
- Typ av fart, om fartyget gått i inrikes eller utrikes fart
- Varugrupp, vilken typ av vara som transporterats
- TEU-enheter (Twenty foot Equivalent Units), avser fraktcontainer
- Lossade respektive lastade varor

Transportarbete och medeltransportlängd redovisas per varugrupp.

1.1.5 Referenstider

Kalenderår och kalenderhalvår.

1.2 Fullständighet

Totalundersökning

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen bygger på en totalundersökning av rikets hamnar och lastageplatser. Statistiken över den totala godshanteringen bedöms ha en god tillförlitlighet. Däremot saknas fullständig redovisning om hur varutrafiken är

fördelad på varugrupper, särskild vad gäller enhetsgods.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Totalundersökning av alla kommunala och industriägda hamnar samt lastageplatser.

2.2.2 Ramtäckning

Uppgifter har samlats in från samtliga svenska hamnar och lastageplatser utom rena fiskehamnar. Statistiken avser fartyg med en bruttodräktighet om 20 och däröver. Fartyg som endast seglar på inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten ingår ej i undersökningen, ej heller fartyg som anlöper hamnar för bunkring och proviantering.

2.2.3 Mätning

Uppgifter lämnas via blanketter eller via elektroniska enkäter med hjälp av en excel-applikation, utvecklad särskilt för ändamålet. Dessutom lämnar ett mindre antal hamnar uppgifter direkt ur sitt datasystem i ett överenskommet format. Uppgifterna lämnas vanligen per anlöp. För färjor och fartyg i linjetrafik lämnas uppgifter aggregerat per månad. Rapportering till SCB sker kvartalsvis. Mätfel kan förekomma i form av bl.a felaktiga varuklassificeringar och felaktiga kvantiteter men är troligen av mindre omfattning. Dessutom tillkommer möjligheterna till felkodning av hamnkoder. Detta innebär att en vara och varukvantitet registrerats på fel hamn. Dessa fel har, i de fall de upptäckts, rättats till och lagts till ”okänd destination” om inte den rätta hamnen kunnat lokaliseras.

2.2.4 Svartsbortfall

Uppgifter har kommit in från samtliga hamnar. Några hamnar har dock ej lämnat uppgifter för enstaka variabler eller fartygsanlöp. Detta bortfall har korrigerats med hjälp av föregående års uppgifter eller andra källor.

2.2.5 Bearbetning

Insamlat material har granskats och kodats. Vid ofullständiga och orimliga uppgifter kontaktades uppgiftslämnaren för kontroll och komplettering av uppgifter. Därefter dataregistrerades blanketterna och slutligen gjordes validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella ändringar.

2.2.6 Modellantaganden

Uppgift kan ej förekomma.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning pga totalundersökning.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgiftsinsamling sker kvartalsvis medan publicering sker halvårsvis. Från och med första kvartalet år 2000 sker kvartalsvis rapportering av officiell statistik om gods- och passagerartransporter till sjöss.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för årsstatistiken är ca 8 månader.

3.3 Punktlighet

Enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik skulle 1999 års SM publiceras i augusti 2000. Det kom från trycket den 14 september 2000.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Detta är det fjärde undersökningsåret som genomförts enligt EU-direktiv 95/64/EG, ”Om förande av statistik över gods- och passagerarbefodran till sjöss”. Uppgifterna samlas in kvartalsvis från samtliga hamnar och lastageplatser. Tidigare undersökningar har byggt på dels uppgifter från hamnarna, inrikes varutrafik, dels uppgifter från utrikeshandelsstatistiken fördelad på transportsätt, utrikes varutrafik.

För åren 1979-1981 och 1995 har för den utrikes varutrafiken tullverkets fartygsdeklarationer använts. Före år 1974 inhämtades även den utrikes varutrafiken via enkät till hamnarna. Redovisningen skiljer sig också något från tidigare undersökningar, bl a har varuklassificeringen anpassats till EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST/R.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Medlemsländerna inom EU och EES lämnar uppgifter enligt tidigare nämnt direktiv. Dessa uppgifter är jämförbara med denna undersökning.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Denna statistik kan sammanvändas med resultat från undersökningarna ”Utrikes trafik med svenska lastbilar” och ”Inrikes trafik med svenska lastbilar”. Samtliga dessa undersökningar följer EU:s transportpolitiska varunomenklatur Nomenclature uniforme des marchandises pour les Statistiques de Transport, reviderad version (R), NST/R.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Uppgifterna publiceras av SIKA i SCB:s serie Statistiska meddelanden (SM), serie T respektive TK:

T45 SM9902 Utrikes och inrikes trafik med fartyg första halvåret 1999 (ca 40 sid)

TK45 SM0001 Utrikes och inrikes trafik med fartyg 1999 (ca 40 sid)

Publikationerna kan beställas från SCB, Publikationstjänsten, 701 89 ÖREBRO, telefon:019-17 68 00, fax:019-17 64 44, e-post:publ@scb.se Publikationerna kan också beställas i bokhandeln eller köpas i SCB:s statistikbutiker, Karlavägen 100 i Stockholm och Klostergatan 23 i Örebro.

Uppgifter redovisas även i SIKA:s skrift SIKA Kommunikationer, som ges ut fyra gånger per år. Vidare finns uppgifter redovisade i databasen på SIKAs webbplats www.sika-institute.se.

Tidigare års uppgifter över hamnstatistik finns även i SCB:s Statistisk Årsbok. Vissa uppgifter återfinns också i Eurostat och FN:s publikationer.

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak av text och tabeller.

5.3 Dokumentation

Ytterligare dokumentation beräknas ske under år 2001.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Grundmaterialet från Hamnstatistiken finns för tidigare årgångar lagrat på ADB-media. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterialet.

5.5 Upplysningstjänster

Margareta Södergren, Programmet för Transportstatistik, SCB, 701 89 Örebro.
Telefon: 019-17 60 00